

Αριθμός 332

Οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000, που εκδόθηκαν από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, με την έγκριση του Υπουργικού Συμβουλίου δυνάμει του άρθρου 68 των περί Μέτρων και Σταθμών Νόμων του 1974 μέχρι 2000, αφού κατατέθηκαν στη Βουλή των Αντιπροσώπων και εγκρίθηκαν από αυτή, δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας σύμφωνα με τον περί Καταθέσεως στη Βουλή των Αντιπροσώπων των Κανονισμών που Εκδίδονται με Εξουσιοδότηση Νόμου, Νόμο (99/89 όπως τροποποιήθηκε από το 227/90).

ΟΙ ΠΕΡΙ ΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΩΝ ΝΟΜΟΙ ΤΟΥ 1974 ΜΕΧΡΙ 2000

Κανονισμοί δυνάμει του άρθρου 68

Το Υπουργικό Συμβούλιο ασκώντας τις εξουσίες που του χορηγούνται από το άρθρο 68 των περί Μέτρων και Σταθμών Νόμων του 1974 μέχρι 2000, εκδίδει τους ακόλουθους Κανονισμούς.

19 του 1974
73 του 1977
48 του 1985
89(1) του 1995
150(1) του 2000.

1. Οι Κανονισμοί αυτοί θα αναφέρονται ως οι περί Μέτρων και Σταθμών (Αλκοολόμετρα και Αραιόμετρα Αλκοόλης) Κανονισμοί του 2000.

Συνοπτικός
τίτλος.

2.—(1) Στους παρόντες Κανονισμούς, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια -

Ερμηνεία.

"αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης" έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το Παράρτημα των παρόντων Κανονισμών

Παράρτημα.

"Νόμος" σημαίνει τους περί Μέτρων και Σταθμών Νόμους του 1974 μέχρι 2000 και περιλαμβάνει οποιοδήποτε άλλο νόμο που τους τροποποιεί ή τους αντικαθιστά.

19 του 1974
73 του 1977
48 του 1985
89(1) του 1995
150(1) του 2000.

(2) Οποιοδήποτε άλλοι όροι που περιέχονται στους Κανονισμούς αυτούς και που δεν ερμηνεύονται διαφορετικά, έχουν την έννοια που αποδίδεται στους όρους αυτούς από το Νόμο.

3. Οι Κανονισμοί αυτοί εφαρμόζονται στα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης.

Εφαρμογή των
Κανονισμών.

4. Με την επιφύλαξη των διατάξεων του εδαφίου (2) του άρθρου 22 του Νόμου, θέση σε κυκλοφορία στην αγορά και χρήση των αλκοολόμετρων και αραιόμετρων αλκοόλης επιτρέπεται μόνο εφόσον—

Θέση σε
κυκλοφορία
στην αγορά και
χρήση των
αλκοολόμετρων
και αραιόμετρων
αλκοόλης.

(α) Είναι εγκεκριμένου τύπου σύμφωνα με τις διατάξεις του Μέρους IV του Νόμου·

(β) έχουν επαληθευθεί και σημανθεί δυνάμει του Μέρους VI του Νόμου· και

(γ) πληρούν τις τεχνικές προδιαγραφές σχεδιασμού και λειτουργίας που καθορίζει το Παράρτημα των Κανονισμών αυτών.

Παράρτημα.

5. Για να τύχουν τα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης απαλλαγής όπως προβλέπεται από το εδάφιο (2) του άρθρου 22 πρέπει να φέρουν σήματα ΕΟΚ όπως καθορίζονται στην παράγραφο (11) του Παραρτήματος των Κανονισμών αυτών.

Σήματα και
σφραγίδες ΕΟΚ
για τα
αλκοολόμετρα
και αραιόμετρα
αλκοόλης.
Παράρτημα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

(Κανονισμός 4)

ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
ΑΛΚΟΟΛΟΜΕΤΡΩΝ ΚΑΙ ΑΡΑΙΟΜΕΤΡΩΝ ΑΛΚΟΟΛΗΣ

1. Ορισμός των οργάνων:

- (1) Τα αλκοολόμετρα είναι όργανα κατασκευασμένα από γυαλί, τα οποία δίνουν ενδείξεις—
 - (α) Του αλκοολομετρικού τίτλου κατά μάζα· ή
 - (β) του αλκοολομετρικού τίτλου κατ' όγκο·μίγματος νερού και αιθανόλης, και τα οποία χαρακτηρίζονται, είτε ως αλκοολόμετρα μάζας, είτε ως αλκοολόμετρα όγκου, ανάλογα με το τι μετρούν.
- (2) Τα αραιόμετρα αλκοόλης είναι όργανα κατασκευασμένα από γυαλί, τα οποία προορίζονται για να μετρούν την πυκνότητα μίγματος νερού και αιθανόλης.
- (3) Οι Κανονισμοί αυτοί αφορούν στα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης που είναι βαθμονομημένα σε θερμοκρασία αναφοράς 20°C, σύμφωνα με τους Διεθνείς Αλκοολομετρικούς Πίνακες που εκδόθηκαν από το Διεθνή Οργανισμό Νόμιμης Μετρολογίας.
- (4) Τα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης είναι βαθμονομημένα για εκτέλεση μετρήσεων στην ελεύθερη οριζόντια επιφάνεια του υγρού.

2. Περιγραφή των οργάνων:

- (1) Τα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης πρέπει να είναι κατασκευασμένα από γυαλί και να αποτελούνται από—
 - (α) Κυλινδρικό σώμα, το κάτω μέρος του οποίου να είναι κωνικού ή ημισφαιρικού σχήματος, για να μην παγιδεύονται φυσαλίδες αέρα και
 - (β) κοίλο κυλινδρικό στέλεχος το οποίο να είναι συγκολλημένο στο άνω μέρος του σώματος, και του οποίου το άνω άκρο να είναι κλειστό.
- (2) Το σχήμα του οργάνου πρέπει να είναι συμμετρικό γύρω από τον κύριο άξονά του και η διατομή του δεν πρέπει να έχει οποιαδήποτε απότομη μεταβολή.
- (3) Το υλικό ρύθμισης της μάζας του οργάνου πρέπει να είναι στερεωμένο στο κάτω μέρος του σώματος του οργάνου.
- (4) Το στέλεχος πρέπει να περιέχει βαθμονομημένη κλίμακα σημειωμένη πάνω σε λαβίδα κυλινδρικού σχήματος η οποία να είναι καλά στερεωμένη στο εσωτερικό του στελέχους.

3. Κατασκευή:

- (1) Το γυαλί από το οποίο είναι κατασκευασμένα τα όργανα πρέπει να είναι διαφανές και απαλλαγμένο από οποιαδήποτε ατέλεια που θα μπορούσε να επηρεάσει την ανάγνωση των ενδείξεων.
- (2) Το γυαλί πρέπει να έχει συντελεστή κυβικής θερμομικής διαστολής ίσο με $(25 \pm 2) \times 10^{-6} \text{ } ^\circ\text{C}^{-1}$.
- (3) Το υλικό ρύθμισης πρέπει να είναι στερεωμένο στο κάτω μέρος του οργάνου και, μετά που το όργανο έχει τοποθετηθεί σε οριζόντια θέση για μία ώρα σε θερμοκρασία 80°C και στη συνέχεια ψυχθεί στην εν λόγω θέση, το όργανο πρέπει να επιπλέει με τον άξονά του κατακόρυφο, με μέγιστη απόκλιση 1,5° από την κάθετη θέση.

4. Κλίμακα:

- (1) Τα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης πρέπει να έχουν μόνο μία κλίμακα.
- (2) Η κλίμακα και οι επισημάνσεις πρέπει να σημειώνονται πάνω σε λωρίδα η οποία να έχει λεία και άλαμπη επιφάνεια. Η λωρίδα αυτή πρέπει να είναι καλά στερεωμένη στο εσωτερικό του στελέχους, και τόσο πάνω στη λωρίδα, όσο και πάνω στο στέλεχος πρέπει να υπάρχουν σημεία αναφοράς, ώστε οποιαδήποτε μετατόπιση της λωρίδας σε σχέση με το στέλεχος να είναι εμφανής.
- (3) Η λωρίδα, η κλίμακα και οι επισημάνσεις δεν πρέπει να παρουσιάζουν οποιοδήποτε ίχνος παραμόρφωσης, αποχρωματισμού ή επίκαισης, όταν υποβάλλονται σε θερμοκρασία 70°C για 24 ώρες.
- (4) Οι γραμμές της κλίμακας πρέπει—
 - (α) Να βρίσκονται σε επίπεδα κάθετα πάνω στον άξονα του οργάνου—
 - (β) να είναι χρώματος μαύρου*, και σημειωμένες κατά τρόπο σαφή και ανεξίτηλο·
 - (γ) να είναι λεπτές, έντονες και ομοιόμορφου πάχους που δεν ξεπερνά τα 0,2 mm.
- (5) Το μήκος των κοντών, μέτριων και μακρών γραμμών πάνω στην κλίμακα πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το 1/5, 1/3 και 1/2, αντίστοιχα, της περιφέρειας του στελέχους.
- (6) Τα αλκοολόμετρα πρέπει να έχουν ονομαστικές κλίμακες βαθμονομημένες σε εκατοστιαίες ποσότητες αιθανόλης κατά μάζα ή κατ' όγκο και να καλύπτουν εύρος που δεν ξεπερνά το 10% αιθανόλης κατ' όγκο ή κατά μάζα.
- (7) Η αξία της υποδιαίρεσης αλκοολόμετρου πρέπει να είναι 0,1%.
- (8) Η κλίμακα κάθε αλκοολόμετρου πρέπει να έχει 5 μέχρι 10 επιπρόσθετες υποδιαιρέσεις πέρα από το ανώτατο και κατώτατο όριο του ονομαστικού εύρους της.
- (9) Οι ονομαστικές κλίμακες των αραιόμετρων αλκοόλης πρέπει να είναι βαθμονομημένες σε χιλιόγραμμα ανά κυβικό μέτρο και να καλύπτουν εύρος που δεν ξεπερνά τα 20 kg/m³.
- (10) Η αξία της υποδιαίρεσης αραιόμετρου αλκοόλης πρέπει να είναι 0,2 kg/m³.
- (11) Η κλίμακα κάθε αραιόμετρου αλκοόλης πρέπει να έχει 5 μέχρι 10 επιπρόσθετες υποδιαιρέσεις πέρα από το ανώτατο και κατώτατο όριο του ονομαστικού εύρους της, αλλά δεν πρέπει να επεκτείνεται πέρα από τα 1 000 kg/m³.

5. Βαθμονόμηση και αρίθμηση:

- (1) Στα αλκοολόμετρα κάθε δέκατη υποδιαίρεση, μετρώντας από ένα άκρο της ονομαστικής κλίμακας, πρέπει να είναι μακρά γραμμή. Πρέπει να υπάρχει μια μέτρια γραμμή μεταξύ δύο διαδοχικών μακρών γραμμών και τέσσερις κοντές γραμμές μεταξύ μιας μακράς γραμμής και μιας μέτριας γραμμής.

* Έξω από το εύρος της ονομαστικής κλίμακας, οι γραμμές μπορούν να είναι διαφορετικού χρώματος.

- (2) Στα αλκοολόμετρα μόνο οι μακρές γραμμές πρέπει να αριθμούνται.
- (3) Στα αραιόμετρα αλκοόλης κάθε πέμπτη υποδιαίρεση, μετρώντας από ένα άκρο της ονομαστικής κλίμακας, πρέπει να είναι μακρά γραμμή. Πρέπει να υπάρχουν τέσσερις κοντές γραμμές μεταξύ δύο διαδοχικών μακρών γραμμών.
- (4) Στα αραιόμετρα αλκοόλης μόνο η πέμπτη γραμμή ή δέκατη γραμμή πρέπει να αριθμείται.
- (5) Στα αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης, οι γραμμές που αντιπροσωπεύουν τα όρια της ονομαστικής κλίμακας πρέπει να αριθμούνται πλήρως.
- (6) Στα αραιόμετρα αλκοόλης, αριθμοί άλλοι από εκείνους που αναφέρονται στην υποπαράγραφο (5) της παραγράφου αυτής μπορούν να συντέμνονται.

6. Ταξινόμηση και βασικές διαστάσεις των οργάνων:

- (1) Τα όργανα πρέπει να ανήκουν σε μια από τις ακόλουθες κατηγορίες ακριβείας:
 - (α) Κατηγορία ακριβείας I, των οποίων το ελάχιστο μέσο διάστημα της κλίμακας πρέπει να είναι 1,5 mm και στα οποία δεν πρέπει να υπάρχει ενσωματωμένο θερμόμετρο·
 - (β) κατηγορία ακριβείας II, των οποίων το ελάχιστο μέσο διάστημα της κλίμακας πρέπει να είναι 1,05 mm και στα οποία μπορεί να υπάρχει ενσωματωμένο θερμόμετρο· ή
 - (γ) κατηγορία ακριβείας III, των οποίων το ελάχιστο μέσο διάστημα της κλίμακας πρέπει να είναι 0,85 mm και στα οποία μπορεί να υπάρχει ενσωματωμένο θερμόμετρο.
- (2) Η εξωτερική διάμετρος του σώματος οποιουδήποτε οργάνου πρέπει να είναι μεταξύ 19 και 40 mm.
- (3) Η εξωτερική διάμετρος του στελέχους πρέπει να είναι 3 mm για τα όργανα κατηγορίας ακριβείας I και II και 2,5 mm για τα όργανα κατηγορίας ακριβείας III.
- (4) Το στέλεχος πρέπει να εκτείνεται τουλάχιστο κατά 15 mm πάνω από την ανώτατη γραμμή της κλίμακας και η διατομή του να παραμένει αμετάβλητη για τουλάχιστο 5 mm κάτω από την κατώτατη γραμμή της κλίμακας.

7. Επισημάνσεις:

- (1) Οι ακόλουθες επισημάνσεις πρέπει να σημειώνονται στο εσωτερικό του οργάνου κατά τρόπο ευανάγνωστο και ανεξίτηλο:
 - (α) Κατηγορία ακριβείας I, II ή III·
 - (β) kg/m^3 ή % vol ή % mas·
 - (γ) 20 °C·
 - (δ) αιθανόλη·
 - (ε) το όνομα ή σήμα αναγνώρισης του κατασκευαστή·
 - (στ) ο αριθμός ταύτισης του εγκεκριμένου τύπου του οργάνου.
- (2) Η ένδειξη της μάζας του οργάνου είναι προαιρετική. Όταν, όμως, αυτή σημειώνεται, πρέπει να είναι εκφρασμένη σε χιλιοστόγραμμα και να αναγράφεται πάνω στην εξωτερική επιφάνεια του σώματος του οργάνου.

8. Μέγιστα επιτρεπόμενα σφάλματα και επαλήθευση:

- (1) Το μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα για τα αλκοολόμετρα και τα αραιόμετρα αλκοόλης πρέπει να είναι—
 - (α) Για τα όργανα κατηγορίας ακριβείας I, $\pm 1/2$ υποδιαίρεση
 - (β) για τα όργανα κατηγορίας ακριβείας II και III, ± 1 υποδιαίρεση.
- (2) Η επαλήθευση πρέπει να εκτελείται σε τρία τουλάχιστο σημεία του ονομαστικού εύρους της κλίμακας.

9. Θερμόμετρα που χρησιμοποιούνται για τον καθορισμό του αλκοολομετρικού τίτλου:

- (1) Αν το όργανο που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του αλκοολομετρικού τίτλου ανήκει στην κατηγορία ακριβείας II ή III, μπορεί να είναι ενσωματωμένο σ' αυτό θερμόμετρο από γυαλί, του τύπου διαστολής υδραργύρου, για το οποίο πρέπει να ισχύουν τα ακόλουθα:
 - (α) Να είναι βαθμονομημένο ανά 0,1 ή 0,2 ή 0,5 °C, και μπορεί να μη φέρει υποδιαίρεση στους 0 °C.
 - (β) το ελάχιστο διάστημα της κλίμακας να είναι—
 - (i) 0,8 mm, στην περίπτωση θερμομέτρων βαθμονομημένων ανά 0,2 °C.
 - (ii) 1,0 mm, στην περίπτωση θερμομέτρων βαθμονομημένων ανά 0,5 °C.
 - (γ) το πάχος των γραμμών της κλίμακας να μην υπερβαίνει το ένα πέμπτο του διαστήματος της κλίμακας.
 - (δ) το μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα να είναι—
 - (i) $\pm 0,10$ °C, αν το θερμόμετρο είναι βαθμονομημένο ανά 0,1 °C.
 - (ii) $\pm 0,20$ °C, αν το θερμόμετρο είναι βαθμονομημένο ανά 0,2 °C ή 0,5 °C.
 - (ε) κατά την αρχική επαλήθευση, το σφάλμα του ενσωματωμένου θερμομέτρου να καθορίζεται σε τουλάχιστο τρία σημεία του εύρους της κλίμακας.
- (2) Αν το όργανο που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του αλκοολομετρικού τίτλου ανήκει στην κατηγορία ακριβείας I, το μη ενσωματωμένο στο όργανο θερμόμετρο που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με αυτό πρέπει να είναι —
 - (α) Είτε τύπου μεταλλικής αντίστασης, με τη βοήθεια του οποίου καθίσταται δυνατό η θερμοκρασία του μείγματος νερού και αιθανόλης να καθορίζεται με μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα $\pm 0,10$ °C.
 - (β) είτε τύπου διαστολής υδραργύρου σε γυάλινο περιβλήμα, βαθμονομημένο ανά 0,1 ή 0,5 °C.

Τα μη ενσωματωμένα θερμόμετρα υδραργύρου πρέπει να φέρουν υποδιαίρεση στους 0 °C, το ελάχιστο διάστημα της κλίμακας να είναι 0,8 mm και το πάχος των γραμμών της κλίμακας να μην υπερβαίνει το ένα πέμπτο του διαστήματος της κλίμακας.

Το μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα, θετικό ή αρνητικό, πρέπει να είναι μία υποδιαίρεση.

- (3) Αν το όργανο που χρησιμοποιείται για τον καθορισμό του αλκοολομετρικού τίτλου ανήκει στην κατηγορία ακριβείας II ή III, το μη ενσωματωμένο στο όργανο θερμόμετρο που χρησιμοποιείται σε συνδυασμό με αυτό πρέπει να είναι του τύπου διαστολής υδραργύρου σε γυάλινο περίβλημα και να έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά:

- (α) Να είναι βαθμονομημένο ανά 0,1 ή 0,2 ή 0,5 °C και να φέρει υποδιαίρεση στους 0 °C·
- (β) το ελάχιστο διάστημα της κλίμακας να είναι —
 - (i) 0,8 mm, στην περίπτωση θερμομέτρων βαθμονομημένων ανά 0,1 ή 0,2 °C·
 - (ii) 1,0 mm, στην περίπτωση θερμομέτρων βαθμονομημένων ανά 0,5 °C·
- (γ) το πάχος των γραμμών της κλίμακας να μην υπερβαίνει το ένα πέμπτο του διαστήματος της κλίμακας·
- (δ) το μέγιστο επιτρεπόμενο σφάλμα να είναι—
 - (i) $\pm 0,10$ °C, αν το θερμοόμετρο είναι βαθμονομημένο ανά 0,1 °C·
 - (ii) $\pm 0,20$ °C, αν το θερμοόμετρο είναι βαθμονομημένο ανά 0,2 ή 0,5 °C·

10. Σήματα επαλήθευσης:

Το σήμα επαλήθευσης, αποτελούμενο από το έμβλημα της Κυπριακής Δημοκρατίας, και το σήμα ημερομηνίας, αποτελούμενο από τὰ δύο τελευταία ψηφία του χρόνου μέσα στον οποίο πραγματοποιείται η επαλήθευση, πρέπει να τοποθετούνται στο πίσω, άνω τρίτο μέρος του σώματος των αλκοολομέτρων και αραιομέτρων αλκοόλης κατά τρόπο ευανάγνωστο και ανεξίτηλο.

Σε περίπτωση που η σήμανση γίνεται με αμμορριπή, τα σήματα επαλήθευσης πρέπει να εφαρμόζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε αυτά να είναι ευανάγνωστα.

11. Σήματα και σφραγίδες EOK για αλκοολόμετρα και αραιόμετρα αλκοόλης—

Τα σήματα EOK είναι τα ακόλουθα:

- (α) Το σήμα έγκρισης EOK τύπου που περιγράφεται στην παράγραφο 1 του Μέρους I του Τέταρτου Παραρτήματος των περί Μέτρων και Σταθμών Κανονισμών του 1981 μέχρι 2000·
- (β) το σήμα περιορισμένης έγκρισης EOK τύπου που περιγράφεται στην παράγραφο 2 του Μέρους I του Τέταρτου Παραρτήματος των περί Μέτρων και Σταθμών Κανονισμών του 1981 μέχρι 2000, το οποίο (σήμα έγκρισης EOK τύπου ή σήμα περιορισμένης έγκρισης EOK τύπου) πρέπει να είναι σημειωμένο στο εσωτερικό του οργάνου· και
- (γ) η σφραγίδα αρχικής επαλήθευσης EOK η οποία πρέπει να αποτελείται από τα ακόλουθα, με τη σειρά που περιγράφονται:
 - (i) Το μικρό λατινικό γράμμα "e"·
 - (ii) τα δύο τελευταία ψηφία του έτους αρχικής επαλήθευσης EOK·
 - (iii) το διακριτικό κεφαλαίο λατινικό γράμμα ή γράμματα του Κράτους Μέλους στο οποίο πραγματοποιήθηκε η αρχική επαλήθευση EOK (A για Αυστρία, B για Βέλγιο, D για Γερμανία, DK για Δανία, E για Ισπανία, EL για Ελλάδα, F για Γαλλία, FI για Φιλανδία, I για Ιταλία, IRL για Ιρλανδία, IS για Ισλανδία, L για Λουξεμβούργο, N για Νορβηγία, NL για Ολλανδία, P για Πορτογαλία, S για Σουηδία, UK για Ηνωμένο Βασίλειο)· και
 - (iv) όπου ισχύει, ο αριθμός αναγνώρισης του γραφείου επαλήθευσης του Κράτους Μέλους,

και η οποία πρέπει να είναι τοποθετημένη στο πίσω, άνω τρίτο μέρος του σώματος των αλκοολομέτρων και αραιομέτρων.